

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **Ing. N. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímlovou, advokátkou se sídlem Praha 6, Muchova 9/223, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2005, č.j. SOC 227639/2005, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2008, č. j. 3 Cad 50/2005 – 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené advokátce stěžovatele, Mgr. Dagmar Rezkové Dřímlové, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 1600 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Magistrátu města Prahy, odboru sociální péče a zdravotnictví, ze dne 26. 10. 2005, č.j. SOC 227639/2005. Žalovaný jím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 11, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 27. 7. 2005, č.j. OSVZ/413/05/ŠM, kterým prvoinstanční správní orgán nepřiznal žalobci jednorázovou dávku sociální péče na měsíc duben 2005.

Městský soud v Praze vycházel z následujícího skutkového stavu: Dne 28. 4. 2005 podal žalobce žádost o poskytnutí jednorázové dávky sociální péče občanům, kterým nelze zajistit zaměstnání. Současně uvedl, že od 29. 1. 2001 je v evidenci uchazečů o zaměstnání a není mu vypláceno hmotné zabezpečení. Doložil doklad o zaplacení nájemného.

Rozhodnutím ze dne 27. 5. 2005 bylo řízení o dávce přerušeno, neboť žádost neobsahovala všechny náležitosti potřebné k posouzení nároku. Žalobce byl vyzván, aby předložil doklad z bytového družstva o řádném hrazení nájemného a soudu podanou žádost o výživné proti zletilému synovi a do 8 dnů od doručení výzvy oznámil termín, kdy bude možné provést sociální šetření majetkových poměrů v bytě.

Rozhodnutím ze dne 27. 7. 2005 nepřiznal správní orgán prvního stupně žalobci jednorázovou dávku sociální péče s odůvodněním, že žalobce požadované doklady nedoložil ani neoznámil termín sociálního šetření.

Podané odvolání žalovaný zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Žalobce podle něj převzal výzvu dne 20. 6. 2005 a ve stanovené lhůtě skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku neosvědčil.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl Městský soud v Praze k závěru o nedůvodnosti podané žaloby. Námitky, podle nichž bylo již v minulosti v bytě žalobce sociální šetření, jakož i šetření pracovníci OPD provedeno, není podle soudu oprávněná. Šetření provedené v žalobcově bytě v roce 2002 nemůže být postačující pro rozhodnutí o dávce v roce 2005, neboť od té doby mohlo dojít v majetkových poměrech žalobce ke změnám. Jako podklad pro rozhodnutí o přiznání dávky sociální péče nemůže sloužit ani šetření provedené pracovníci OPD, neboť bylo provedeno s cílem ověřit, zda jde o prostředí způsobilé z hlediska ochrany zájmů nezletilých dětí, nikoliv k posouzení, zda žalobce splňuje podmínky pro přiznání dávky sociální péče.

Každá žádost o dávku zakládá vlastní správní řízení, ve kterém musí žadatel o dávku dokládat svou sociální potřebnost. Neobstojí proto námitka označující postup správního orgánu za šikanózní, pokud již dříve bylo šetření v bytě žalobce provedeno. Pokud tedy žalobce neumožnil správnímu orgánu přesvědčit se o jeho majetkové potřebnosti provedením sociálního šetření v jeho bytě, přestože byl k tomu vyzván, neporušil správní orgán prvního stupně ani odvolací správní orgán zákon tím, že dávku sociální potřebnosti podle § 7 odst. 2 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti (dále jen „zákon č. 482/1991 Sb.“) nepřiznal. Námitkami týkajícími se nepředložených dokladů se Městský soud v Praze nezabýval, neboť podmínka pro zamítnutí žádosti žalobce o jednorázovou dávku sociální péče byla v daném případě splněna již tím, že žalobce neumožnil šetření v bytě.

Rozsudek Městského soudu v Praze napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, ve které uplatnil důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů podle něj vycházejí z nesprávného výkladu a užití § 3 odst. 2, § 4, § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 482/1991 Sb. a § 32 odst. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu.

Správnímu orgánu bylo ze všech listin, dokladů, prohlášení a také z v minulosti provedeného šetření v místě stěžovatelova bydliště známo, že je stěžovatel osobou sociálně potřebnou, a další šetření tudíž nebylo podle stěžovatele nutné. Dle sdělení úřednice prvoinstančního správního orgánu by navíc jakékoli další šetření stejně nic nezměnilo na zamítavém rozhodnutí. Prohlídka bytu je tak podle stěžovatele pouze záminkou pro šikanózní jednání úředníků ve vztahu ke stěžovateli. V bytě jsou pouze staré věci, jejichž prodej by nepokryl ani náklady na svoz. O tom stěžovatel předložil soudu doklad, který byl vydán v rámci exekučního řízení.

Stěžovatel odkázal rovněž na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 12. 2007, č. j. 3 Ads 83/2007-98, podle kterého nelze z ustanovení zákona č. 482/1991 Sb. dovodit bezpodmínečnou nutnost provedení sociálního šetření v bytě žadatele o dávku v každém správním řízení za všech okolností. Tím, že stěžovatel žádá o poskytnutí jednorázové dávky každý měsíc, muselo by se místní šetření v jeho bytě – podle názoru žalovaného – konat prakticky pořád, což je v přímém rozporu s výše citovaným stanoviskem Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil přípisem ze dne 29. 5. 2009. Je toho názoru, že zákonodárce v § 51 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ponechává na správním uvážení, které důkazní prostředky správní orgán v konkrétním případě použije. Právní otázka byla podle jeho názoru soudem posouzena správně, skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, má oporu ve spisech a rozhodnutí je přezkoumatelné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu stěžovatelem uplatněných stížných bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel napadá rozsudek Městského soudu v Praze z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky (aplikace § 7 zákona o sociální potřebnosti) soudem v předcházejícím řízení. Skutkový stav, tak jak byl zjištěn v řízení před Městským soudem v Praze, stěžovatel nijak nezpochybnil, Nejvyšší správní soud jej považuje za dostatečně zjištěný, a proto z něj vycházel sám i v řízení o kasační stížnosti. O věci uvažil Nejvyšší správní soud takto:

Podle § 7 odst. 1 zákona o sociální potřebnosti je žadatel o dávku sociální péče nebo příjemce dávky sociální péče povinen osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, dát písemně souhlas k ověření těchto skutečností a na výzvu se osobně dostavit k příslušnému orgánu, nebrání-li tomu těžko překonatelné překážky, zejména zdravotní stav. Tato povinnost platí obdobně pro společně posuzované osoby.

Podle § 7 odst. 2 citovaného zákona nesplní-li žadatel o dávku, příjemce dávky nebo společně posuzovaná osoba ve lhůtě stanovené příslušným orgánem povinnosti uvedené v odstavci 1, může být po předchozím upozornění žádost o dávku sociální péče zamítnuta, výplata dávky sociální péče zastavena nebo dávka sociální péče odejmuta.

Jak již dříve Nejvyšší správní soud judikoval, není nutno ověřovat majetkové poměry žadatele o dávku sociální péče podle zákona č. 482/1991 Sb. [s ohledem na § 1 odst.

3 písm. c) tohoto zákona], místním šetřením v jeho bytě bezpodmínečně ve všech případech, kdy je ve vztahu němu rozhodováno. Sociální šetření tohoto typu je nepochybně citelným zásahem do soukromí žadatele o dávku a může jím být oprávněně takto vnímáno. Opakované provádění sociálního šetření v bytě žadatele v krátkých časových odstupech tímž orgánem státní správy tedy podle okolností může vykazovat znaky šikanózního jednání, resp. zneužití mocensky nadřazeného postavení úřadu. (Srov. rozsudek ze dne 13. 12. 2007, č. j. 3 Ads 83/2007 - 98, a rozsudek ze dne 13. 2. 2009, č. j. 3 Ads 133/2008 - 70, www.nssoud.cz.) Nejvyšší správní soud je nicméně přesvědčen, že v projednávané věci k takovému postupu správního orgánu nedošlo.

Argumenty, podle nichž proběhlo ve stěžovatelově bytě sociální šetření před třemi lety a byt prošla rovněž pracovnice OPD, nemohou být relevantním důvodem neposkytnutí součinnosti při ověřování sociálních poměrů stěžovatele. V prvním případě pro značnou časovou vzdálenost provedeného šetření od předmětného řízení, v druhém případě proto, že šetření pracovníci OPD bylo vedeno potřebou osvědčení jiných skutečností než sociální potřebnosti stěžovatele, totiž zda je prostředí způsobilé (vhodné, nezávadné) z hlediska ochrany zájmů nezletilých dětí. Ani Nejvyšší správní soud proto neshledal postup správních orgánů v daném případě šikanózním či neodůvodněným. Tvzení o dokladech vydaných v exekučním řízení, jež měly být předloženy soudu v průběhu řízení, je pak v rozporu s obsahem soudního spisu.

Rovněž dle názoru Nejvyššího správního soudu postupoval správní orgán v souladu se zákonem a podmínky § 7 odst. 2 zákona o sociální potřebnosti pro zamítnutí žádosti stěžovatele o jednorázovou dávku sociální péče byly v daném případě splněny. Rozsudek Městského soudu v Praze tedy netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. převzetí a přípravu zastoupení a písemné podání soudu, ve výši 2 x 500 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 1600 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 26. srpna 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu